

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESÉČNO SURAZMJERNO, MJESÉČNO
K 120. — POJEDINI BROJ 10 PARA, — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, četvrtak 22. srpnja 1915.

BR. 138. (368)

Strahovitim žrtvama plaćeni napori Talijanaca kod Gorice i opet bez ikakva uspjeha. - Još o potopljenju talijanskog krstaša. - Njemačke čete pred vratima Ivangoroda. - Napredovanje Mackensa prama Lublinu. - Uzmicanje Rusa jugozapadno od Varšave. - Njemački uspjesi na Narevu i u Kuronskoj.

Rat proti Italiji.

BEĆ, 21. srpnja (KB). Službeno se saopće:

U Goričkoj nastavili su Talijani i jučer svoj općeniti napadaj. Na rubu visoravn Doberdobia na glavi mosta Gorice bitka je bjesnila čitavi dan. Na večer pošlo je za rukom neprijatelju da zauzme goru Sv. Mihovil, koja se nalazi istočno od Zdravštine. Jutro rano generalmajor Boog preosvojio je ovo visočje silama koje su dotad držane straga. Jugoistočno od Zdravštine naše čete održavaju se najvećom žilavšću. Napadaj s boka sa ruševina visočja istočno od Zagrade konačno je i ovde Talijane potisnuo. Oni su pobegli, uz velike gubitke, u zakriveni prostor.

Pošto naše čete drže čvrsto u rukama čitavu jugozapadnu stranu visoravn te pošto su na glavi mosta goričkog sve neprijateljske napade krvavo odbile, strahovitim žrtvama plaćeni napori Talijanaca ponovo nisu imali nikakva rezultata.

Na ostaloj primorskoj fronti vladao je primjereni mir.

Na koruskoj granici nije se ništa znatnoga dogodilo.

Istočno od Schluderbacha tri neprijateljska bataljuna napala su Monte Piano; bila su odbivena te pobegoše natrag izgubiv nešto dvije trećine svojeg broja.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

Rusko ratiste.

BEĆ, 21. srpnja. (KB). Službeno se saopće:

Neprijatelj se je ponovo postavio južno od željezničke pruge, koja vodi od Cholma preko Lublina u Ivangorod. Unatoč njegovom žilavom otporu, saveznim bojnim silama pošlo je za rukom da ga na više mjesta probiju. Kod Rozana zbor generala Arza u zajedničtu sa njemačkim bataljonima prokrčio si je put u neprijateljske linije. Jugozapadno od Biskupice Rusi su bili noću po Nijemcima prisiljeni na uzmak. Između Bistrice i Visle armada nadvojvode Josipa Ferdi-

nanda naišla je na jaki otpor. S obe strane Bovzecova naše čete u ljutim borbama prsa o prsa iztrgle su sibirskim regimentima njihove žilavu branjenu položaje. Ovoj armadi jučer je privedeno 30 časnika i 6.000 momaka u zarobljenike; 9 puščanih strojeva bilo je zaplijenjeno.

Između Visle i Pilice potjera se nastavlja. Njemačko domobranstvo provdilo je sjeveroistočno od Zwolena predpoložaj glave mosta Ivangoroda. Za priključne položaje borbe se vodi dalje.

U istočnoj Galiciji kod Sokala ponovo su planule žestoke borbe.

Na Zlatoj Lipi i u Dunajestru položaj je nemotijen.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

BERLIN, 21. srpnja. Službeno se saopće:

Istočno od Popeljany i Kurshany Rusi pred prodrićem njemačkim četama uzmici. Zapadno od Šavli zadnje neprijateljsko ušančenje osvojeno. Potjera u pravcu prama istoku nastavlja se.

Na Dubisi istočno od Rossennie ruske linije bile su pravljene. I ovde neprijatelj uzmice. Južno od ceste Mariampol-Kovno osvojena su tri ruska položaja ležeća jedan iza drugoga.

Isto tako bio je popraćen podpunim uspjehom napadaj na još od neprijatelja držane položaje sjeverno od Novogroda. Rusi su uzmakli ostaviv 2.000 zarobljenika.

Na Narevu osvojena je jaka utrda predpoložaja Rozan; 560 Rusi zarobljeni. Neprijatelj nastoji da se na ovoj rijeći žilavu odupre. Njegovi očajnici protunastajti promašili su. Rusi su pretrpjeli težke gubitke; 1000 zarobljenika.

Prisiljeni našim svestranim pritiskom započeše Rusi da napuštaju zapadno od Grojeca svoje utvrde i da uzmici u pravcu prama istoku. Naše čete slijede ih užastopce.

U potjeri dostigle su jučer njemačke čete napred pomaknuti položaj glave mosta južno od Ivangoroda. Bezovlačni napadaj doveo ih je u posjed neprijatelj-

skih linija. Kod Vladislavova i kod priključnih položaja borba se još vodi.

Između gornje Visle i Buga protivnik se je ponovo postavio prama armadama maršala Mackensena. Unatoč upornom otporu prodrije su austro-ugarske čete kod Skryneča-Niedrzurica-Mala (jugozapadno od Lublina), a njemački odjeli jugoistočno od Pisa i sjeveroistočno od Krasmostava u neprijateljske položaje. Napadaj napreduje dalje.

Vrhovna vojna uprava.

dalekozora, zatim strunjaka, vesala itd., što će sve sačinjavati krasnu zbirku naših trofeja.

* * *

I tako, dok Rim, Florencia i drugi gradovi talijanski spremaju zastave za Trst, Trento i Zadar, zaboravljajući na Šibenik, mi smo, eto prvi koji smo bili počašćeni talijanskim barjakom, ali ne da on dodje k nama kao vjetnik našeg ropstva, već kao slijan plijen iz našeg slavodobica nad bezčastnim protivnikom.

O nemirima u Rusiji.

Iako prema iskustvu sve vijesti koje pričaju o vrijenju i nemirima u Rusiji, primarno i gledamo s nekom sumnjom, opet nam se čini, da su dogodaji u Moskvi jedna zgoda, koja se ne smije bezobzirno mimoći. Moskva je od davnine leglo slobodnjaka ruskih i bila je već u bunama godine 1905. i 1906. glavnog ognjište. Tada je u Moskvi došlo do krvavih uličnih bojeva, koji su trajali više dana, pa su žestoki otpor mogle ugutiti teškom samoučestvom, koje su ostale vijerne. Od revolucije Moskva se je, pošto ima povoljan položaj u srcu zemlje, nekadno brzo razvila, kao stjecište mnogobrojnih željeznic i kao sjedište cijate industrije i skoro natkrila Peterograd sa svojim pučanstvom od skoro dva milijuna u svakom pogledu.

Sva je prilika, da su moskovski nemiri i tomu doprinjeli, da je Maklakov pao. Premda je ministar nutarnjih poslova zapravo više kao dekorativna figura, opet ga čine odgovornim za skupouči i druge nedaće. Ali nije prilika, da će doći kakav novi tečaj u ruskoj vlasti s tim, što je odstranjen reakcionarni i nacionalistički ministar, s čijim je imenom skopčan i zloglasni zakon o izvlačenju protiv njemačkog posjeda, jer su i liberalci bijesni nacionalisti, kao brat Mlakovljev, poznati vođa konstitucionalnih demokrata, koji vodi riječ. Bjelodano se vidi iz žestoke prepirke, koja se je rasplilila radi pitanja, hoće li se sazvati duma, da oporba sada gleda da na čitavoj prugi udari na vladajući sistem.

Liberalci traže, da se duma odmah sazove i da se sastavi koalicionom ministarstvo po engleskom uzoru, a i desnica je za to, da se duma sastane, a to izgleda vrlo važno, samo no će nikako parlamentarne vlasti. Vrijedne su pažnje takoder bliske prilike, pod kojima se je nedavno osnovalo društvo u Moskvi za bliženje između Rusije i Engleske. Kad su govornici od strane konstitucionalnih demokrata uzeli riječ, ne-

stalo je državnih dostojarstvenika, a "Novoe Vremja" donijelo je pod naslovom "Društvo za pranje Rusije" žučljiv članak protiv ruskih liberalaca, koji vide svoj politički ideal u parlamentarno vladanju Engleskoj i koji se nadaju od saveza s Engleskom, da će liberalno uplivati na nutarnju politiku Rusije. S podrugljivim riječima dirljulo je "Novoe Vremja" ovim nepopravljivim fantasmama u osjećaj, da još uvijek ništa nisu mogli naučiti iz povijesti, da je savez između Rusije i Engleske sklopljen samo u tu svrhu, da Njemačku smrve, a da taj savez nema nikakva upliva na nutarnju politiku Rusije, kao što se ni Rusi ne smiju petljati u kućne prilike Engleske, "Engleska voli vise konzervativnu, depaće reakcionaru Rusiju, koja je s njom u savezu, nego liberalnu Rusiju, koja je s njom u neprijateljstvu". Tako veli "Novoe Vremje", a to je priznanje, koje je vrlo značajno i za nutarnji položaj Rusije kao i Engleske.

Na Balkanu.

Javljuju iz Atene 20. ov. mj.: Službeni list objelodanje demisiju ministra vanjskih posala Zografoса. Provizorno preuzima ministar predsjednik Gunaris njegovu lisenicu. Istodobno je objelodanjena odgoda otvorenja komore na 17/8 po novom stilu.

"Indipendance Roumanie" kaže u uvodnome članku, da valja da one čestitaju "Nacionalnoj akciji" na odliku da uđe u vatu. Novina onda upućuje na glavne stavke "Nacionalne akcije", po kojima i Rumunjska mora ući u akciju samo za obranu civilizacije i pravde. Novina kaže da je za nas prva dužnost uzdržati rumunjsku stvar.

Mnijenja smo, da prije no što ćemo povuci mač, valja dobro propustiti nade u uspjeh, e da zemlja ne budě bačena u propast.

"Adverul" objelodanjuje intervjew sa aktivnim bugarskim ministrom, koji je izjavio, da će položaj Bugarske prema novoj noti četvornog sporazuma, koja će joj biti podastra, ovisiti o njegovim predlozima. Bugarska će poći sa svakim, koji će joj vratiti ono što joj pripada. Nu neće uspijeti, da se makne Bugarsku ni za obećanja, podpisana od okrunjenih glava, jer smo uvidili vrijednost tih obećanja. Ako nam se hoće da štograd dade, tada mora Srbija odmah povuci svoje vlasti iz Makedonije, u koju ćemo mi ući. Samo tada moći će se govoriti o ulazu Bugarske u rat.

D' Anunzije muze.

"Lokalanzeiger" javlja iz Chiassa: Gradski vijećnik u Genovi Mazoni pripovijedao je po "Avantiju" ovu "zgodnu" pripovijest o d' Anunziu.

Prirodno zadnjega boravka u Genovi zaboravio je d' Annunzio u hotelu platiti svoj račun. Svratištar se obratio na magistrat molboom, da mu ovu svotu refundira. Kako se ova svota činila ipak previsokom za šest-dnevni boravak u svratištu, to je stvar istražena, te se ispostavilo, da su u ovu svotu uračunati i izdaci dviju dama, koje su d' Annunzia pratile. Bile su to zacijelo muze, koje je "božanski" sa sobom vodio. Gradskoj upravi nije preostalo drugo, nego račun platiti. (Valjda je u računu bila i svota za zeb, što ju je d' Annunzije pegaz u štati svratišta zebao).

Talijani bježe iz Tripolisa.

"Corriere d'Italia" javlja iz Tunesa, da je talijanska posada na bijegu iz Malute (Tripolitanija) pred dobro organizovanim predjelima, umakla kod Dehilita preko granice Tunisa, gdje su je francuske oblasti prijateljski primile.

Boj kraj Beograda u zraku.

"Az Est" javlja: Izvještaji sa južne medje kazuju, da francuski piloti, koji su zadnje vrijeme stigli u Srbiju, razvijaju življvu djelatnost. Istom prije nekoliko dana prisiljen je, kako je pozнатo, kod Novoga Sada jedan prijateljski krilaš, da se morao spustiti, te su izvidnik i pilot zarobljeni.

Sada naši avijatičari počinju uvratići posjeti.

U utorak poslije podne poletio je jedan austro-ugarski avijatičar, jedan natporučnik, koji se već više puta odlikovao svojom hrabrostu, u pravcu neprijateljske pozicije. Pošto je na neprijateljski tabor u blizini Beograda sasuo dosta bombi, vidio je najednoć, gdje ga tri neprijateljska krilaša opkolili i udariše na njim u potjeru. Neprijateljski piloti pučali su kao mahniti, te je osam kuršuma pogodilo austro-ugarski krilaš, ali mu nijesu nanjeli ozbiljne štete. Sada se natporučnik sam latio oružja, te je, dobro nanišanivši, oborio jedan neprijateljski krilaš našto su ona dva druga odmah preglađa umaknu iz njegova dohvata.

Škodini topovi.

Listu "Continental Times" javlaju iz Varšave: Stožerni lječnici Lesghintseff, koji se povratio s velike bitke u Galiciji, piše da sedam osmina rana u bojevima potiče od granata. Polovica rana je od velikog kalibra, a ostalo od haubica i poljskih topova, računajući i šrapnely. Zrna, kako on kaže, ne igraju ulogu. Puška je oružje pješaka. Pješak se ne bori. Kad su veliki topovi dovršili boj, zaspodne pješak jarke. Efekat Škodinih topova od 17 coli, poznatih pod imenom "Pzanski", gori je, nego đejovanje Krupove "Velike Berte". Škodin metak je težak 2800 funti, nosi normalno oko četiri i po milje u visinu, a na nekom tlu probija 20 stopa duboko prije nego eksplodira. Jedan pljanski metak ubija dvije sekunde iza koga prodre. Sami pritisak plina ne razara krov od stanova, koji su sigurni od bombe. Mnogi ljudi, koji umaknu ispred komada metaka, kamenja i grumenja zemlje, budu ubijeni pritiskom plina, razderani ili oslijepi. Ljudi, koji su samo na mali razmak udaljeni, budu raznešeni na komade. Trava prodrе u tjelesne pore

i protegne se pa raskine meso. Često putu lizne samo haljine, a čizme ni ne dirne. Od ljudi, koji stoje vrlo blizu, ostanu samo odломci. Haljina nestane, a nadju se samo komadići metalja. Kad metak udari vrlo blizu, rastopi se od eksplozije puščano grlo, kada je u nj udarila munja. Ljudi, koji iščeznu u takvoj eksploziji, drže se često izgubljenim, pošto nema dokaza smrti.

Prijatelji, sjetite se vaše dužnosti!

Prvo polugodište je minulo, te je red na predbrojnicima da izvrše svoju dužnost. Izdavanje dnevnika skopčano je sa silnim žrtvama, pa zato molimo prijatelje, da nam svojom nemarnošću žrtve ne povećaju.

Šaljite predplatu!

Grad i okolica.

"Crvenom Križu", podružnici u Šibeniku darovali su: gosp. Balkenlaufen K 10. — Da počasti uspomenu pok. Beden Eleni g. Karlo Ruggieri K 50. — Da počasti uspomenu Blanke udove Katić gosp. Artur Lengo K 2. — Jedan fregatenlajtnant K 10 — od oklade.

Pošta sa sjevera niti sinoć niti jutros nije stigla. Posljedica nerada koji mora da vrla, kako smo jučer rekli, pri opremi na željeznici.

Vozova Šibenik-Tjesno i natrag. U prijeliku na prugu Zadar-Tjesno i obratno, prevozim mojom ladom putnike i robu i to: iz Tjesna utorkom, četvrtkom i subotom u 11 i po sati prije podne, a iz Šibenika za Tjesno srijedom, petkom i nedjeljom u 7 sati jutrom. Toma Hraste.

2 robe s pokuštvom iznamljuju se odmah. Upitati se u upravi lista.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjele u 4 sata po podne.

Na turskoj fronti.

CARIGRAD, 22. srpnja (KB). Glavni kvartir saopćuje:

Dne 19. ov. m. kod Ariburnu dva jaka neprijateljska odjela, koji su htjeli da posegu u okružje stražnjih četa lijevog krila, bijahu potisnuta uz jake gubitke. Za pojedjelje neprijateljskog lijevog krila odposlana kolona infanterije bila je od naše artiljerije razpresa.

Na fronti Irak naši napred pomaknuti odjeli napali su neprijateljsko desno krilo istočno od Kalatnedžim. Nakon četverosatne borbe neprijatelj je morao da uzmakne.

Naša artiljerija potopila je jednu neprijateljsku ladju krcatu živežnim sredstvima.

Na fr nti Dardanela dne 20. ov. m. ništa važnoga.

Molitve u Rusiji.

PETROGRAD, 22. srpnja (KB). Na pobodu Svetog Sinoda obdržavane su u čitavoj Rusiji molitve za pobjedu ruskog oružja.

Saziv Dume.

PETROGDAD, 22. srpnja (KB). Carenim ulazom određen je saziv Dume za 1. kolovoza.

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane naručnicima. — Bezplaća izjašnjenja. Šalje

Srećkovno zastupstvo 30. Ljubljana.

Stan

sa tri sobe i kuhinjom kao i soba sa po-kuštvom unajmljuje se. Upitati se u Varošku kuću br. 717.

Kočija Landau.

za dva konja, u dobrom stanju, prodaje se uz umjerene cijene. Obavijesti daje uprava lista.

1-6

Stroj za pranje rublja.

prodaje se uz cijenu od K 150. — Kupac može po dogovoru i mjesечно odplaćivati. Stroj posvje novi vrlo praktičan i za današnje doba vrlo ekonomičan. Obavijesti daje uprava lista.

KONJ

3 godine star 168 cm, visok belgijske pasmine boje žukaste, krupan, vrlo lijepa oblika, miran, potpuno zdrav, jak, zgodan za vožnju tereta cijena je za K 1500. Uzrok prodaje, jer mu je poginuo parac.

Za informacije obratiti se Uredništu lista.

3-3

Iznajmljuje se stan

u Varašu, kraj Poljane, sa krasnim izgledom, 3 sobe i kuhinja, voda i svjetlost u kući. Stan je već slobadan. Obavijesti daje uprava lista.

1-2

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

:- : SIBENIK. :- :

Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

HRVATSKA ZADRŽUNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUGI)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERON SLOGU TE U VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSU STRUKU :-

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I. T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRSNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJE

Jadranska Banka

PODRUŽNICA SIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzovje: "JADRANSKA".
PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Split — Zadar.

Kupon založnica Zemljšno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njenih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviz i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekuci računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenta, odreza i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predujmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srčake, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjeresije.

Prelinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincima može držati svakovrsne vrijednosti.

Da postigne obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati će pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainiton

15-16% Kalcijskijanamidom

16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojivoza za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS i cijene od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpovaca, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.

(brzovjevni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

KNJIGOVJEZNICA

HRVATSKE ZADRŽUNJE
TISKARE U ŠIBENIKU ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUGI).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPAJAJUĆE RADNJE,

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA

I SOLDNA.